

907

సర్వోన్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు [1997] 2

S.C.R.

స్టేట్ ఆఫ్ M.P మరియు మరొకరు

వర్యెస్

బ్రిజేష్ కుమార్ అవస్థి మరియు ఇతరులు.

మార్చి 10, 1997

[కె.రామస్వామి మరియు జి.టి.నానావతిన్యాయమూర్తులు]

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908:

.ఆర్డర్ XXXIX, రూల్స్ 1 మరియు 2 – తాత్కాలిక నిషేధం – అటవీ చట్టం కింద స్వాధీనం చేసుకున్న ప్రతివాది భూమి – ప్రతివాదికి ఇచ్చిన పరిహారం భూమికి బదులుగా – అవార్డు వైనల్ అయింది – స్వాధీనం చేసుకుంది – తరువాత, స్వాధీనం చేసుకున్న భూమికి హక్కు ప్రకటన కోసం ప్రతివాది దావా మరియు పరిహారం కోసం – ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి అనుమతి లేకుండా అటవీ సంరక్షణకర్త ప్రతివాదితో కలిసి రాజీ డిక్రీని ఎదుర్కొన్నాడు – డిక్లరేషన్ కోసం ప్రభుత్వం ద్వారా దావా మరియు కుట్ర మరియు మోసం కారణంగా డిక్రీని పక్కన పెట్టడం – మధ్యంతర నిషేధం కోసం దరఖాస్తు దిగువ అన్ని కోర్టులు కొట్టివేసింది – మొదటి దావా సమయంలో , రాష్ట్రం భూమిని ఆధీనంలో ఉంచుకున్నప్పుడు మరియు మోసం మరియు కుమ్మక్క కారణంగా రాష్ట్రం హక్కుపై ఆందోళన చేస్తున్నప్పుడు, పెండింగ్ లో ఉన్న దావా మోసపూరిత డిక్రీని అమలు చేయకుండా ప్రతివాదులను నిరోధించే నిషేధానికి రాష్ట్రానికి అర్హత ఉంది. – మధ్యంతర నిషేధం దావా పెండింగ్ లో ఉంటుంది.

సివిల్ అప్పిలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.1977 ఆఫ్ 1997.

M.A. No.414/1996లో మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు 11.04.1996 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

బి.ఎన్. బాంధియా మరియు S.K. అగ్నిహోత్రి, అప్పీలుదారుల కోసం.

S.S. తివారీ, ప్రతివాదుల తరపున.

కోర్టు కింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది:

ఆలస్యాన్ని క్షమించారు.

సెలవు మంజూరు చేయబడింది.

మేము పార్టీల కోసం న్యాయవాదిని విన్నాము.

ఈ స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ ఏప్రిల్ 11 , 1996న M.A. నం.414/96లో మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు జబల్పూర్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు నుండి ఉద్భవించింది. ప్రతివాది నెం.2, శివశంకర్ శుక్లా బేతుల్ జిల్లాలోని తహసీల్లోని ఖాస్రా నెం.336 , పీసజోడికి చెందిన భూమికి యజమాని. పేర్కొన్న ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు ఫారెస్ట్ సూపరింటెండింగ్ ఆఫీసర్ ద్వారా ఇండియన్ ఫారెస్ట్ యాక్ట్ సెక్షన్ 16 ప్రకారం అవార్డు ఇవ్వబడింది. పరిహారం బదులు ఖాస్రా నెం.282/1 , 292లోని 4.50 ఎకరాల భూమిని వారికి ఇచ్చారు. ఆ అవార్డు ఫైనల్ అయింది. దానిని స్వాధీనం చేసుకున్న తర్వాత , నిలబడి ఉన్న కలపలను (వెదురు) తొలగించారు. ప్రతివాదులు ఖాస్రా నెం.336లోని భూమికి హక్కును ప్రకటించాలని మరియు రూ.39 ,000 పరిహారం కోసం 1988లో సివిల్ దావా నం.4 A దాఖలు చేశారు. దావాకు వ్యతిరేకంగా వ్రాతపూర్వక ప్రకటనను దాఖలు చేసిన తర్వాత , అటవీ సంరక్షణాధికారి నరేంద్ర కుమార్ , మూడవ ప్రతివాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా ప్రతివాదులు 1 మరియు 2తో కుమ్మక్కయ్యారు మరియు ఆ దావాలో రాజీ డిక్లీని ఎదుర్కొన్నట్లు కనిపిస్తోంది.@@ అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి, బెతుల్, తదనుగుణంగా, మే 8 , 1992న అవార్డును పక్కనపెట్టి డిక్లీని ఆమోదించారు. ఒకటిన్నర సంవత్సరాల తర్వాత, ప్రతివాదులు అమలు దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు , దానిపై అప్పీలుదారులు మొదటిసారి డిక్లీ గురించి తెలుసుకున్నారు. పర్యవసానంగా , వారు మోసం కారణంగా ఉరితీయడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ సెక్షన్ 47, CPC కింద దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. దరఖాస్తు కొట్టివేయబడింది. అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను తగిన దావాలో తమ హక్కును ఆందోళన చేసే స్వేచ్ఛతో హైకోర్టు కొట్టివేసింది. పర్యవసానంగా, ప్రభుత్వంపై ఆడిన కుట్ర మరియు మోసం కారణంగా డిక్లీని పక్కన పెట్టడానికి మరియు డిక్లరేషన్ కోసం దావా వేయబడింది. దావాతో పాటు , ఆర్డర్ XXXIV, రూల్ 1 మరియు 2, CPC కింద ఒక దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడింది. నిషేధానికి సంబంధించిన దరఖాస్తును కొట్టివేసింది మరియు అప్పీల్ ను కూడా హైకోర్టు కొట్టివేసింది. అందువలన, ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా ఈ అప్పీల్.

వాస్తవాల యొక్క పై కథనం నుండి , అటవీ చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం చెల్లుబాటు అయ్యే అవార్డు ఉందని మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి అధికారం లేనప్పటికీ మూడవ ప్రతివాది

రాజీపై అవార్డును పక్కన పెట్టడం కనిపిస్తుంది. వారు మొదటి దావా వేసినప్పుడు, రాష్ట్రం ఆధీనంలో ఉన్న ఆస్తి అని అంగీకరించిన స్థానం. ఆ ప్రాతిపదికన, వారు రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకంగా నష్టపరిహారం కోరారు. ఈ పరిస్థితులలో, మోసం మరియు కుట్రల కారణంగా రాష్ట్రం హక్కు కోసం ఉద్యమిస్తున్నప్పుడు , దావా పెండింగ్ లో ఉన్నందున , అప్పీలుదారులు రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకంగా మోసపూరిత డిక్రీని పొందకుండా ప్రతివాదులను నిరోధించే నిషేధానికి అర్హులు అని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

ఈ పరిస్థితులలో , ట్రయల్ కోర్టు మరియు హైకోర్టు నిషేధాన్ని మంజూరు చేయకపోవటంలో స్పష్టమైన చట్ట తప్పిదానికి పాల్పడ్డాయి.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది. హైకోర్టు, సివిల్ కోర్టుల ఉత్తర్వులు కూడా కొట్టివేయబడ్డాయి. పెండింగ్ లో ఉన్న మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఉండాలి. వ్యాజ్యాన్ని త్వరితగతిన పరిష్కరించాలని ట్రయల్ కోర్టును ఆదేశించింది. ఖర్చులు లేవు.

.అప్పీల్ అనుమతించబడింది.